

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhely: **Mátyás király-tér 10. szám.**
Telefonszám: 176.

Felelős szerkesztő: **DR. KNÉZY LEHEL.**

Egy szám **12**
fillér.

Kiadó: **DR. BAJAI ERNŐ.**

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Páris és a kisentente.

Idestova már két hónapja, hogy létrejött a német-osztrák vámuinó, de e nagyjelentőségű esemény következtében felkavart vízei az európai politikának még mindig gyűrűznek, háborognak. S úgy látszik, a német-osztrák vámuinó hullámverése alaposan alámossa Franciaország hegemoniáját a kontinensen, éppen azokon a területeken, ahol arra Párisban a legkevésbé számítottak.

A versaillesi béke az alapja a kontinentális francia hegemoniának s ennek a békeszerződésnek a védelmére építette ki Franciaország a huszas évek elején a maga hatalmi szövetségi rendszerét. Nyugaton Franciaország mellett Belgium, keleten Lengyelország a hozzákapcsolódó balti államokkal, közepén pedig a három kisentente állam voltak a tartó pillérei ennek a rendszernek. Ez a rendszer éveken át nagyszerűen funkcionált, a német osztrák vámuinó azonban egyszerre megváltoztatta a helyzetet.

Amidőn a német-osztrák megegyezés publikáltatott, az egész francia diplomácia teljes fegyverzetben szállott sikra a tervezett vámuinó ellen s erje megfeszítésével igyekezett azt megakadályozni. Ebben a hadjáratban a kisentente volt az elsősorban, amelynek támogatására a Quai d'Orsay számított már geográfiai fekvésénél fogva. Ebben a várakozásában azonban igen kellemetlen csalódás érte Franciaországot.

Amikor francia támogatással 1920-ban és 1921-ben megalakult a kisentente, annak francia számítás szerint az lett volna a főfeladat, hogy a versaillesi béke sérthetlenségét biztosítva, gátat vessen a német, keletre törő imperiálistizmusnak, a „Drang nach Osten“-nak. A világháború utáni kábultságából magához térő német imperiálistizmusnak első jelentős lépése éppen a vámuinó, kétségtelenül politikai Anschlus előfutárja volt s itt a kisentente teljes csődöt mondott.

Csehszlovákia a maga ipari-indusztriális érdekeitől vezetve természetesen erősen tiltakozott a rá nézve katasztrófát jelentő vámuinó ellen, Jugoszlávia és Románia azonban leplezetlenül szimpátiával fogadták.

Az elmúlt napokban volt a bukaresti kisentente konferencia, hogy a vámuinó kérdésében közös platformra hozza a három szövetséges államot. A tárgyalásokról igen kevés megbízható hír szivárgott ki, annyi azonban bizonyos, a csehszlovák, román és jugoszláv érdekeket még Benesnek sem sikerült közös nevezőre hozni.

Ez egészen természetes is. Románia és Jugoszlávia agrárállamok. Gabonát exportálnak s nekik nagy megkönnyebbülést szerzett egy egységes gabonafogyasztó vámtérület kialakulása a Fentől az Északi tengerig. Viszont a vámuinó a csehszlovák iparra megemmisítő lehet. A két balkáni királyság azonban, maguk is súlyos gazdasági válsággal küzdve, nem hajlandók egzisztenciális érdekeiket a cseh ked-

véért feláldozni. Így Benes terve, egységes fellépés a kisentente államai részéről a vámuinó ellen, hamarosan lekerülhetett a bukaresti konferenci napirendjéről.

A kisentente tehát teljes csődöt mondott a franciák számára az osztrák-német vámuinó ellenoffenzívájában. Sőt a maguk kis sajátos gazdasági érdekeiktől vezetve, Román és Jugoszlávia ebben a vámuinóban való bekapcsolódásra törekzenek valamilyen módon.

A „nagy egységek“ törvénye tehát itt is érvényesül. Németország a maga nagy tömegével, fogyasztóipariával előbb-utóbb mágnese erővel magához vonja az őt környező szűk piacú, változó helyzetű kis államok, erőteljes kis ál-

lamokat. A német imperiálistizmus feltámadt teljes világháború előtti erejében s akkor Franciaország hegemoniája hamarosan a múlté lesz.

Párisban ma már belátják, milyen végzetes hiba volt 1918-ösztén a belső destráló erőknek kezet nyujtva, szétrobbantani az osztrák-magyar monarchiát. A monarchia 675.000 négyzetkilométernyi területen 52 millió embert fűzött össze egy ideális gazdasági egységben európai nagyhatalommá. Ez a nagyhatalom mindig természetes gátjául szolgált a német keletre törő imperiálistizmusnak, a „Drang nach Osten“-nak. Ez a gát azonban szétört nagyrészt Franciaország jóvoltából s a területén kialakuló kis államok a maguk divergáló érdekeivel sohasem fog-

ják tudni a monarchia nagy szerepkörét itt a Duna völgyében betölteni s előbb-utóbb a német imperiálistizmus karjaiba hullanak.

Recseg-ropog tehát egész Középeurópa építménye, ahogy azt annak idején Versaillesben és környékén megalkották. A kisentente, a francia politikai rendszernek középeurópai alapja, ha nem is hullott szét, de államai közét nagy éket feszített a német-osztrák vámuinó. A középeurópai kaoszban a német-osztrák kristályosodási folyamat, a dunai államokat sújtó rettenetes méretű gazdasági válság olyan momentumok, melyek talán már rövid idő múlva másképpen alakítja ki a Dunamedence képét, mintahogy azt Versaillesban megrajolták.

Dr. Walkó Lajos képviselő bejelentette az előtte tisztelgő küldöttség tagjainak, hogy oda fog hatni, hogy az állami polgári leányiskola már szeptemberben megnyíljon.

Dr. Walkó Lajos országgyűlési képviselő pénteki fogadása során több mint 80 tagu, főleg törvényhatósági tagokból álló küldöttség tisztelgett előtte a Baján felállítandó állami polgári leányiskola érdekében a városháza közgyűlési termében.

A küldöttség szóoka dr. Knézy Lehel ügyvéd lapunk felelős szerkesztője volt, aki rámutatott a nagyszámu küldöttségre, mint annak bizonyására, hogy a város polgárságában véglegesen kialakult az a felfogás, hogy a bajai viszonyoknak kizárólag a polgári leányiskola felel meg s hogy a liceumszerű iskolának kevés híve van Baján.

Különösen hangsúlyozta, hogy a város lakossága túlnyomó részben kis-kereskedőkből, iparosokból, kiskisgazdák és latinerekből áll: ezek igényeinek pedig a középfokú nevelés terén a legmegfelelőbb iskolatípus a polgári leányiskola, amely az életre készít elő s a maga négy esztendejével bizonyos bevezett műveltséget ad. Hivatkozott továbbá gróf Klebesberg Kunó grófnak a kultuszterca költségvetésének tárgyalása során legutóbb tartott beszédére, amelyben a maga részéről szintén hangsúlyozta, hogy a középfokú leánynevelés legmegfelelőbb iskolája a polgári leányiskola. Figyelembe veendő az az előny is, hogy a polgári leányiskola felállítása semmi különösebb megterhelést nem jelent az állam számára, mert a bajai izz. hitközség úgy az általa fentartott leánypolgári iskolának az épületét, mint annak a felszerelését ellenérték nélkül hajlandó az állam rendelkezésére bocsájtani mindazon ideig, amíg az állam abba a helyzetbe jut, hogy megfelelő iskola építésével gondoskodjék a leánypolgári elhelyezéséről. A tanerők is rendelkezésre állanak, úgy hogy ez sem jelent elviselhetetlen megterhelést. A polgári leányiskola javára billenti a mérleget az is, hogy Bataaszéken megszűnik az állami pol-

gári iskola, amelynek felszerelése átadható volna az itt felállítandó állami polgári leányiskolának.

Dr. Walkó Lajos képviselő válaszában kiemelte, hogy eddig nem volt tisztában a város polgárságának az akaratával, de hogy most látja, minő

impozáns módon nyilatkozott meg a polgári iskola mellett, minden erejével oda fog hatni, hogy az állami polgári leányiskola működését már szeptemberben megkezdhesse. Tudomása szerint a kultuszminisztérium már a közeli napokban magasabb rangú főtitkárrel küld ki, aki a polgári leányiskola költségvetésének előrelátható kiadási tételét fogja összeállítani.

A megjelent küldöttség megéljenze dr. Walkó Lajos képviselőt, aki utána elbeszélgetett a deputáció tagjaival.

Másfélévi börtönre ítélte a bajai törvényszék Burai Gyulát, a sikkasztó kiscsávolyi levélikihordót.

Másfél hónappal ezelőtt privátim tudomására jutott Szendrey Ferenc felügyelő, bajai postafőnöknék, hogy az egyik értéklevélikihordó, a 27 éves Burai Gyula sűrűn és nagyokat mulat. A bejelentés alapján a postafőnökség házi nyomozás, rendelt el. Kiderült, hogy Burai Gyula, aki Kiscsávolyban lakott, az utóbbi időben csakugyan sokat kocsmázott, éjszakákat lumpolt át s nagyokat ivott.

Megvizsgálták az általa kezelt csekklapokat s a főnökség konstata, hogy több csekklapnak az átvétel igazoló ellenőrző szeivényén ugyanaz az aláírás olvasható. Ez mindenesetre olyan gyanús momentum volt, hogy a postafőnökség azonnal elrendelte a házi vizsgálatot. Kihallgatta a főnökség Burai Gyula levélikihordó postaaltszítet is, aki először tagadott, de utóbb mindent töredelmesen bevallott. A vizsgálat kiderítette, hogy 1258 pengőt sikkasztott el Burai Gyula, amely összeget el is kocsmáztott. A sikkasztását, ha a mulatozásával nem tereli magára a gyanút, nehezen fedezték volna fel, mert olyan pénzeket sikkasztott el, amiket a ügyminisztérium utalt ki bajai ös. kölcsonjegyzőknek karitatív alapon illetők kérelmére. Miután a pénzügyminisztérium egyiket sem értesítette a hadikölcsön segély kiutalásáról, így azok nem tudtak róla s éppen ezért nem is reklamálhatták a ki nem kézbesített összegetek.

A postafőnökség ezután bünygyi ultraterelte az ügyet s áttette a rendőrséghez, amely őrizetbe vette, majd pedig átkísérte az ügyészségre s azóta vizsgálati fogságban is van.

Tegnap, hétfőn tárgyalta Burai Gyula bünygyét a bajai törvényszék büntető főtanácsa dr. Linzer Károly törvényszéki bíró elnökségével. Burai Gyula a tárgyaláson mindent töredelmesen bevallott. Beismerte a pénz elsikkasztását, de azt nem akarta bevallani, hogy mire költötte Kiscsávolyban azonban, ahol a k idején nagy szenzáció volt Burai Gyula tartóztatása, sokat suttogtak, hol, kire és mire dobálta el Burai a bünyös manipulációk útján szerzett pénzt.

A törvényszék hűtlen kezelés vétségében és sikkasztás büntetésében mondtotta ki bünyösnek s másfél évi börtönre ítélte Burai Gyulát. Az ítéletben úgy a kir. ügyész, mint a védő és az elítélt megnyugodott s így az jogerős lett.

— **Kitüntetett vitézek.** A kormányzó a minisztereink előterjesztésére megengedte, hogy a Vitézi Rend fennállásának tizedik évfordulója alkalmából a Rend felépítésében és fejlesztésében szerzett érdemeikért vitéz Bugyáki Lajos tanító, járási vitézi hadnagy, vitéz aímási dr. Kovacsich József ügyvéd járási vitézi hadnagyak elismerését tudtul adják.

Budapesti fűzőszalonja részére rendelést
Lillentháiné FENYVESI SAROLTA
Baján a közeli napokban személyesen vesz fel.
Előjegyzések cégeink útján eszközölhetők

Fenyvesi Áruház

Világhírű valódi **HAMERLI-féle**
pécsi elsőrendű bőrkecstyüt

Hj. vagy öttorony védjeggyel Baján kizárólagosan árusítanak

Fischer Pál Rt. BAJA.

Hol szabad fürödni a Sugovicán és a Dunán?

A bajai államrendőrkapitányság értesíti a város közönségét, hogy a 155.600/1926 VIII. B. M. rendelet alapján fürdőhelyekül a Kamarás Dunának a strandfürdőtől az újásvárosi torokig terjedő részét, továbbá a Duna balpartján a lecsapoló csatorna torka és az árvédelmi táj. kikötője közötti zátonyt, végül a Duna jobbpartján a révész-háztól a Gyuri sziget felső csucsáig terjedő partrészletet jelölte ki azzal, hogy nem uszók részére ezen kijelölt helyek közül a városi ingyeneszoda előtti, továbbá a Duna balpartján a híd fölötti zátonyon fenýóvel bekerített helyen használhatók.

A fürdés idejét a Duna jobb partján reggel 6 órától este 8 óráig korlátozta a rendórség.

Lószató helyül a Kamarás Dunának a szeremlei várnál irányába eső lapos partrészletet jelölte ki.

A Duna, valamint a Kamarás Duna egyéb helyein, tehát a Ferenc csatornai zsilip előtti részén is a fürdés tilos.

Uszóttrainingre a Bajai Evezős Egyesület főléti kamarás-dunai rész használható.

Megengedte továbbá, hogy a vízi egyesületek kikötőhelyein lemosakodás céljából a tagok vízbe mártózhassanak, ezen engedély azonban nem foglalja magában azt, hogy a vízben a

legszükébb értelemben vett kikötőhelyet elhagyassák és fürödjének.

A strandfürdő területét a kabinok előtti mindkét part képezi, ahol tehát csak a fürdős engedélyével szabad fürödni.

A Duna jobbparti fürdőhely a kalocsai érsek uradalom tulajdonát képezi, az uradalmi vadászterülethez tartozik, miért is ebt a fürdőhelyre vinni szigorúan tilos.

Megengedte azonban az uradalom, hogy az öltözés-vetkezés céljából az erdő szegélyét 10 m. mélységben a közönség használhatja.

Vízi balesetek elkerülése végett felhívja a közönség figyelmét a vízi közlekedésre vonatkozó 220.129/1928. B. M. rendeletre, melynek szövegét a főbb fürdőhelyeken egyidejűleg kifüggesztette a rendórség.

Aki a ki nem jelölt helyen fürdik, a 155.600/1926 VIII. B. M. számú rendelet alapján elzárással és pénzbüntetéssel büntetendő kihágást követ el, a vízi közlekedési szabályok be nem tartása pedig a mohácsi révkapitányság illetékességében bírságolás alá esik.

Ezen hirdetményt a vízi vállalatok és egyesületek telephelyükön, illetve egyesületi helyiségeikben a közönség tájékoztatására kötelesek kifüggeszteni.

Történelmi kis miniatürök az 1849-iki magyar szabadságharcból

egy német nyelven szerkesztett Pester megjelent napilap megvilágításában és értesüléseiben.

Érdekesek ezek az 1849-iki német nyelven szerkesztett lapok. Annak a lüktető lázban rohanó s vágató események között élő kornak a lelkebe engednek bepillantást. A Pester Zeitung felelős szerkesztője J. H. Scheitz volt. Nem magyar ember, de bizonyosan magyarul értett és gondolkodott. Egyébként látszik a lapon, hogy akkor, amikor Pest és Buda osztrák megszállás alá kerültek, mindent katonai parancsra írtak a szerkesztőség tagjai és szinte érzik a lap naiv, primitív hírszersési s lapkötési eszközein az izzadság szaga, a kotormusos nehézség, amikor a magyar hazafias érzést le kell tompítani, sőt titkolni kellett s vigyázni minden kijelentéssel szóra és leírt betűre, nehogy összeütközésbe kerüljön az újságíró a megszállókkal, mert könnyen golyóbis jár ki érte.

Alább folytatjuk a Pester Zeitung birtokunkba került példányaiában közölt események ismertetését.

A február elsejei lapszám élén Havas József aláírással szigorú rendelet közöl a Pester Zeitung Pest és Buda kisiparosaihoz és többi polgáraihoz, hogy akinél katonai felszerelés van, 8 nap alatt különben szigorú büntetés terhe mellett szállítsa be.

A Wiener Zeitung január 28-iki számából hadijelentéseket közöl a Pester Zeitung, amely hadijelentések csupa osztrák győzelmekről számolnak be. Szolnoknál — írja — a császári hadsereg megszállva tartja a Tisza hidat. A magyar honvédség a tiszai jég hátán kel át a Tiszán, megkerüli a császáriakat, mire a császáriak „minthogy a szolnoki hid amugy is kevés stratégiai fontossággal bír,” a teret átengedik az insurgenseknek, akik azonban támadásba mentek át. (Mintha csak 65 évvel később Höfernek cikornyás, vesély esetén óvatosan megszerkesztet megívesztő jelentéseit olvasnók.)

Götz tábornok Mosócznál támadási akart intézni a honvédek ellen. Mivel azonban atábornokot Nyitrára hívta a

kötelessége, a támadás elmaradt s igyekszik állását Mosócznál tartani.

A február 2-iki lapszám hivatalos rovatában hatalmas dicsérettel illetnek egy Held Mária nevű asszonyt, aki a hetedik kürrasszir ezred sebesülteire részére 20 forintot adományozott. (A magyar honvédek hősi sebesülteire bizonyára nem gondolt.)

És most emeljünk ki a szürke névelenségből egy magyar vértanút, aki magyar érzéséért az életével fizetett:

A császári katonai rendórség parancsnoksága hivatalosan meghirdeti, hogy Csümi Zsigmond, a komárommegyei Aranyos községbeli 30 éves molnár legény egy pesti kocsmában kijelentette, hogy mindenki aki nem támogatja a magyar nemzeti kormányt és a honvéd hadsereget, az hazaáruló. Bizik abban, hogy a honvédség rövidesen kiveri a császáriakat Pestről és Budáról. Csümi Zsigmondot rögtönítélő bíróság elé állították, a bíróság délelőtt összehívta, Csümi nem tagadott, dében ki-mondták a halálos ítéletet és azt Csümi Zsigmondon még az nap délután 4 órakor végre is hajtották.

Ugyanebben a lapszamban hosszú riportban számolnak be gróf Lamberg tábornok nagy temetéséről. Gróf Lamberg a feldühödött nép a Lánchídon megtámadta és agyonszúrta. (Ebből az alkalomból írta Petőfi híres vers-sorát: Latour nyakán kötél, Lamberg szívében kés...)

A magyar kormány Lamberg a szerviták templomának sírkamrájában helyezte, ahonnan a császáriak 1849 február 1-én a holtestet óriási katonai parádéval átszállították a budai helyőrségi templomba.

A következő cikkben a hazaárulásért kivégzett Zichy Ödönt glórfikálják. A gróft tudvalevőleg Görgey Arthur hazaárulásért hadbírság elé állította és ki is végezték. Az osztrák armádia budai parancsnoksága Zichy Ödönt,

mint a hazafiasság mintaképét állítja oda, aki a „Kaiser”-hoz mindig hűség volt. A cikk különösen kiemeli, hogy a „kiváló patrióta” csak látogatásban volt barátjánál, a Magyarország ellen harcbaszállított horvát bannál. Aztán arról beszél a cikk, hogy a kivégzett Zichy ékszerait és egyéb értékeit „eltüntették” és itt különösen gyanúsítja Madarász László rendőrminisztert. A cikk keretében megemlékezik még Latour megöletéséről is. (Latourt a nép egy utcai zavargás alkalmával az utcán megtámadta és egy lámpavasra akasztotta.)

Jellasiacs visszaérkezett Pestre a szolnoki hadszíntérről. (Itteni honvédek kiverték őket.) Valószínűleg Kecskemét felé indult csapataival.

Egy 16 esztendő honvéd hadnagy került Windischgrätz fogságába. Windischgrätz el volt ragadtatva a fiatal honvéd hősiességétől és így szólt hozzá:

— Ha nektek fiu 50 000 hozzád hasonló katonátok volna, akkor minekünk kemény dolgunk akadna.

— Tábornok ur — mondta a fiatal hadnagy — vannak a honvédcsoportban nálam sokkal derekabb fiúk és azt hiszem, még sokszor megizzasztjuk Önöket.

Egy másik napihír elmondja, hogy a honvédség egyik ezredétől megszökött az egész zenekar. A hír végén megjegyzik, hogy a zenekar tagjai csehek. (A csehek ugy látszik, mindig egyformák — a fordító.)

Másik hír: Négy magyarországi város polgárságának tíz tagu küldöttsége hódoló feliratot visz az „új császárnak” Olmützbe (Parancsszóra — a fordító.)

Február másodiktól március 6-ig hiányzanak a Pester Zeitung példányai.

A március hó 6-iki lap első cikke egy Nagyszebenből érkezett és február hó 6-áról keltezett levél.

A levél beszámol arról, hogy az oroszok a szomszédos Oláhországon át bevonultak Brassóba és Nagyszebenbe, hogy „megvédjék az oroszok a két város a magyarok és székelyek ellen.” Az oroszok csak addig maradtak Erdélyben (Grossfürstenthum), míg a császári csapatoknak sikerül a „lázdókat” legyőzni. (Csak hogy oroszok nélkül aligha sikerült volna a dicső császáriaknak) A továbbiakban való-ságos dicsőimuszokat zeng a tudósító a hűséges oláhokról és a lojális szá-szokról.

Érdekes, hogy a Pester Zeitung majdnem minden lapszámában idéz valami Figyelmező magyar nyelvű újságból, mely magyar nyelvű lap szinte kéjeleg a honvéd- és magyar gyalá-zásban.

Egy rövid napihír beszéli: Hitelt érdemi értesítés szerint a szerbek rohammal bevették Szabadkát és most Szeged elfoglalására készülnek. (Ezt a

hírt örömmel tudatja a Pester Zeitung.)

A Figyelmező című magyargyalázó magyar nyelvű lapot citálja a Pester Zeitung: Amikor a „forradalmi” kormány áthelyezte székhelyét Debrecenbe, az állami főszámszék egy elszámolását Pesten felejtette, amelyből a „Honvédelmi Bizottmány” alant kiutalásait ismerteti: 1848 szeptember 24-én miniszterelnöki kiutalás arra a célra, hogy Kossuth Lajos szervezi a népfelkelést. (Zárjelben megjegyzi a Figyelmező „császárhú” magyar lap: az az a nyugodt népet lázadásra igazassa) 4000 forint. 14700 forint (3000 darab arany Dukaten és 120 ezüst forint.) December 21 Kossuth Lajos kiutalása két diplomáciai kiküldetés fedezésére. Kiutalás a berlini Vodianer-nak a lengyel legionáriusok szállítása címén 30000 forint. November 13-án Vodianerhez Berlinbe, hogy továbbítsa gróf Teleki Lászlóhoz 55000 forint. Pénzkészlet, amikor a kormány Debrecenbe helyezte át székhelyét 1 millió 132 ezer 189 forint és 35 krajcár. December 16 Vodianernek 400000 forint, hogy ezüstöt veressen. Bizalmas kiadások Percelnek és Hajniknak május 13-tól június 15-ig havonként 2000 forint, 1683 és 1283 forint, 15-20 és 28 szeptember Hajniknak bizalmas célokra 9000 forint. Október hó 5, 7 és 15 Hapniknak hasonló célokra 19000 forint. November 1, 11 és 22-én 24000 forint, november 12 és 29-én 16000 forint. Hadi célokra Hajniknak 8000 forint. Georgievics, Hajnik segédje különféle célokra 2800 forint és így további elszámolásai apróbb-nagyobb kiadásokról.

A Figyelmezőből fordítja a Pester Zeitung, hogy Kossuth a debreceni csonkparlament előtt kijelentette, hogy a nemzet ügye jól áll. Nyári Pál kijelentette, hogy ő sohasem volt a császárral való megegyezés ellen, de ennek a megegyezésnek már ideje mult. Ő nem látja a helyzetét jóknak — Debrecenben nagy a megütközés azon, hogy az oroszok bevonultak Erdélybe.

Bécsből Budára érkezett egy millió 1 és 2 forintos osztrák bankjegy a magyar 1 és 2 forintosok beváltása céljából. Kohlenmeyer Mór, soproni evangélikus lelkész a vizsgálati fogságból szabadlábra helyezték.

Eszékről Zágrábba szállítottak 60 honvéd hadifegyvert. Besorozták őket az olaszországi osztrák hadseregbe. — Zágrábban azt a hírt terjesztik, hogy ezentul nem a horvát, hanem a német lesz a hivatalos nyelv. A hírt megcáfolják. — A horvátországi vármegyék egymásután behódolnak a császárnak és kérik, hogy Horvátország és Szlavonia ne Magyarországhoz, hanem Ausztriához tartozzanak.

Erdélyi hírek szerint Bem 9000 emberrel Nagyszeben ellen indult. — A székelyek rohammal bevették Szászvárost, a császáriakat szétverték.

Bajai és Dely Cementárugyár

(ezelött: Bajai Cementárugyár R.-T.)

BAJA.

Gyártelep: Világos-u. 8. (Állatvásártér.)

Iroda: Dr. Bajai Ernő, Haynald-utca 13. Telefon 225.

Ajánlja kitünő minőségű gyártmányait:

Mozaiklapokat, cementlapokat, cementcserepet, kutgyűrűket, cementcsöveket minden méretben, betonkerítéseket és mindenféle cementarut. — Műkőmunkák szakszerű kivitelben.

Állandó raktáron:

Uzódi dunakavics, portland-cement, műkőzuzalék, cementfesték

Édes tejszínből készült

csemege teavaj 1 kg 4.60 pengő

NEMES és STRAHL-nál. Telefon 187.

Március 7. Spur Ferenc vasvári szül. 37 éves gazdasági felsőfokú tanácsos 11 havi fogházra ítélte a pozsonyi hadbírósa.

A kápolnai ütőzet után a császáriak Maklár községet teljesen kifosztották, amely körülményt a hivatalos közlés azzal akar szépsíteni, hogy a községből az egész lakosság elmenekült, nem volt módjukban „hivatalosan rekvirálni” és a katonaságot a legnagyobb fegyelem mellett sem lehetett megfékezni.

Holnap indul a fonyódi tábortáborba a bajai reál-gimnázium cserkész-csapata.

A bajai reál-gimnázium régi épületében és a rendházban lázas munka folyik: csomagolják a holmikot s előkészítik a két épületben a nyári építkezést, ami miatt az idén egy hónappal előbb fejezték be a tanévét, viszont az új tanévet egy hónappal később fogják kezdeni.

Ez azonban csak az iskola épülete és a tanításra vonatkozik, de nem érinti a nyári szünetidőt és az arra tervezett programot. Legfeljebb csak jól jön a diákoknak a több mint négy hónapos vakáció, mert így kényelmesebben láthatják el programjukat.

Az a terv, hogy az idén a bajai reál-gimnáziumnak több növendékét Németországba, másokat pedig az északi tenger partjára viszik részint nyaralni, részint pedig tanulmányútra.

Ugyanakkor a gimnázium 157 számú

Ha épít, építsen fával égetett téglával, mert az salétrommentes.

Hódifarkú és hornyolt cserép
Küttégla

Hatsarkos járdatégla
Mindentféle chamotte tégl.

Cementárúk

Egyszerű cementlapok
Diszes cementlapok
Mozaiklapok
Járdalapok
Kútgyűrűk

Cementcsövek
Cementvályúk
Lábazati kövek
Keresztek
Siremlékek
Sirbefedések
Sirkeretek

Esővízmedencék

Építési anyagok

la Portland cement
Fehér cement
la Darabos mész
Kavics-homok
Cement festékek
Granitto
Csiszoló anyagok
Biber-Tricosal
Stuccatur nád
Elszigetelő lemez
Kátránypapír

Megrendeléseket felvesz
Grünhut és Társa
Grünhut Miksa Fial
cég, telefon 111.

Polgár Gyula
Türr István-u. 5., telefon 234.
Gyári telefon 160.

Damjanich-cserkészcsapata a reál-gimnázium építése miatt a meghosszabbított nyári szünetből a június hónapot Fonyódon az őszi fenyves erdőben fogja eltölteni. A cserkészcsapat holnap, szerdán reggel 7 óra 57 perckor indul a vasúti állomásról a Bátaszék felé haladó vonattal.

A tábor helye a fonyódi vasútállomástól Budapest felé egy km-re az első órházon túl elterülő fenyőerdő. A tábori élet nem nyaralás lesz, hanem az egész évi cserkésztanulmányok gyakorlati befejezése. Az egy hónapos tábori élet — amely tart június 3-ától július 2-ig — a cserkészmunkán kívül a kirándulásokat s a balatoni fürdőzést is programjába veszi.

A táborozó csapat tíz tagja dr. Fekete Remig parancsnokhelyettes 12 napon át bejárja a Balaton zalai partvidékét Badacsony, Keszthely, Sümeg, Kabhegy, Tihany, Balatonfüred, Siófok és Fonyód utárrányával. Egyébként pedig az egész tábor is kirándul Badacsonyba, Keszthelyre, Siófokra, Balatonfüredre és Tihanyra.

Miután Bajáról Fonyódra és vissza az utat megtenni lehetetlen, azért a cserkészszülőknek és jóbarátoknak látogatása minden nap megengedett a jálék és fürdőzési idő alatt. Férfiak a vendégsátorban kapnak szállást, nők az éjszakát nem tölthetik a tábor területén.

A Balatonban a cserkészek csak a megszabott időben felügyelet mellett fürdőzhetnek, vagy csónakázhatnak, de akkor sem szabad bemenni a mély vízbe.

Levelezési cím: X. Y. reál-gimnáziumi tanuló Fonyód, Somogy megye, bajai cserkészek.

A tábor hagyományait mindennap értesítést küldenek a reál-gimnázium pedellusához, aki azt a gimnázium épület egyik földszinti ablakában kifüggeszti a szülők tájékoztatása végett.

A cserkészcsapatot dr. Bartók Egyed ciszt. tanár, csapatparancsnok és dr. Fekete Remig ciszt. tanár, parancsnokhelyettes vezeti s az ő felügyeletük mellett megy végbe a nyári táborozás.

A Pappváry Elemérné felsőkereskedelmi leányiskola érettségije.

Június elsején érettségiztek a felsőkereskedelmi leányiskola növendékei. A kultuszminisztérium képviseletében megjelent dr. Eyszen Tibor, a kereskedelmi minisztérium nevében dr. Zsámár József.

A vizsga nagyon szép eredménnyel végződött, amennyiben jelesen érettt 4, jól érettt 6 és megfelelt 3. Es pedig jelesen érettek Ambrus Márta, Csapláros Rózsa, Lantos Ilona és Milassin Sarolta. — Jól érettek: Bálint Mária, Bétsch Ilona, Diamant Klára, Maul Hilda, Pakucs Mária, Prickel Valéria. — Megfeleltek: Halász M. Magdolna, Szakács Rozália és Szommer Margit.

A zeneiskola

ma esti növendékhangversenye.

A Liszt Ferenc-Kör által fenntartott zeneiskola ma, kedden este 8 órakor rendezi meg a Nemzeti Szálló hangversenytermében ez évi második nyilvános növendékhangversenyt a zeneiskola könyvtára javára. Azok, akik megtekintették a múltban ezeket a növendékhangversenyeket, örömmel tapasztalták, hogy ezek az iskola életében mérföldköveket jelentő események nemcsak az iskola magán ügyei, hanem a közönségre is tartoznak azok, mert a szűk keretek közül kikivánczolnak a nyilvánosság elé. Az ilyen növendékhangversenyek ma már nemcsak az érdekelt szülőket érdeklik, nemcsak a műsoron szereplő apróságok hozzátartozóit vonzzák az előadó terembe, hanem szélesebb rétegeket is, mindenestre azokat, akik érdeklődnek az apró, bimbózó tehetségek elindulása iránt.

Legkiválóbb pörköltkávét különlegességek Klein és Stráhl-nál kapható

Deák Ferenc-utca 23 sz. alatti (Tüske-házban) orvosi rendelőben a mai napon ZEILEIS

rendszerű magas frekvenciájú villanyáramkezelés kezdődött.

Kitűnő gyógyhatású a kezelés mindenféle idegbántalomnál, bémuláskor, érmezesedéskor, reumatikus bántalmaknál, epekövél, gyomorfejkényél, gyomorsavtúltengéskor, Basedow kóránál, ideges szívbántalmaknál, lehasználat, azonkívül más, — adott esetben — az orvos által megállapított betegségeknél.

A kezelést vezeti:

Dr. Kovács Elek

orvos.

HIREK.

— **Éjjel 11 óráig tartott az érettségi a női felsőkereskedelmi iskolában.** A bajai női felsőkereskedelmi iskolában tegnap, hétfőn kezdődött az érettségi vizsga dr. Eyszen Tibor kultuszminiszteri titkár, érettségi vizsga biztos elnöke alatt. A maturán dr. Zsámár József kereskedelmiügyi titkár volt a társelnök. A női kereskedelmi negyedik évfolyamának 13 növendéke került érettségire. A növendékek mindegyike hét tantárgyból tett érettségizést s ez a magyarázata annak, hogy bár reggel 8 órakor kezdődött az érettségi, az mégis éjjel 11 óráig tartott.

— **A Frontharcosok köszönete a hősi emlékműnek alkalmából.** Mindazoknak, akik hősi halottaink fényesen sikerült emlékművének megrendezése körül tevékenykedni szívesek voltak, hálás köszönetet mond a rendezőség.

— **Matura a fiú felsőkereskedelmi iskolában.** Az állami fiú felsőkereskedelmi iskolában ma reggel kezdődött az érettségi, ami két napig fog tartani. Összesen 31 növendék kerül érettségi vizsgálat alá.

— **Méhészeti felügyelőség Baján.** A földművelésügyi miniszter Lakner Vidor m. kir. méhészeti felügyelőt a miskolci kerületből a budapesti kerületbe helyezte át Baja székhellyel. Ezzel az áthelyezéssel vármegyéink és Pest vármegye déli részén lakó méhészek régi kívánsága teljesült, mivel Budapest a kerület székhelye igen távol lévén, az érintkezést nagyon megnehezítette. A felügyelőség Hentes utca 3 szám alatt van.

— **Folyik az érettségi vizsga a gimnáziumban.** A bajai ciszt. reál-gimnáziumban tegnap, hétfőn kezdődött az érettségi, amely holnap délután ér véget. Az érettségiben dr. Tihanyi Béla szegedi kegyesrendi gimnáziumi igazgató elnököl.

Magyar bort Kanadának.

A Kanadai Magyar Ujság írja: Dr. Kresz Károly, a TEBE igazgatója legutóbb Kanadában járt és Torontóban beszélgetést folytatott a The Toronto Daily Star munkatársával. A Star a beszélgetésről feltűnést keltő közleményt hoz s terjedelmesen megírja, hogy az általános válság elsősorban azért nehezedik egész Európára, mert a tökéletes gazdasági egységet, mint amilyen Magyarország volt, Trianon öt részre darabolta s ezzel az öt részre szabdaltságon keresztül életképtelenné tette. Természetes — írja a torontói ujság, — hogy az európai gazdasági helyzet más-kép alakul, ha majd Kanadában és az Egyesült Államokban is javulnak a viszonyok. A nyilatkozat feltűnő módon felhívja Kanada figyelmét arra, hogy Kanada, a világ legjobb borait öleső pénzért vásárolhatná Magyarországból. A magyar bor hatalmas piacra számíthat Kanadában, hiszen Kanada lakosainak egy jelentékeny részét a megszállt területekről kiűzött magyarok teszik. Ha Kanada Magyarországból szerzi be borszükségetét, úgy mi nehézsége sincs annak, hogy a kanadai gyártmányú mezőgazdasági gépek Magyarországon elhelyezést találjanak.

— **Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat.** A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a **Ferenc József** viz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Küszöbön a magyar oceán repülés.** A detroiti Magyar Hírlap írja a „Justice For Hungary” repülőgép kérszen várja az indulás pillanatát. Endres György és Magyar Sándor pilóták szorgosan tanulmányozzák a legkülönbözőbb helyzetjelentéseket s Flint, ahol a mecénás Szalay Emil lakik, valószínű központja az általános amerikai érdeklődésnek. Az Amerikai Magyar Oceánrepülés bizottsága az összes magyar és angol lapoknak jelentést adott át, amely arról szolt, hogy a készülődés mozzanatairól a bizottság nem ad ki tudósítást. A bizottság kimondotta, hogy a repülés tech-

URÁNIA

Június 3-án, szerdán

d. u. 6 és fél 9-kor

június 4-én, csütörtökön

d. u. fél 4, 6 és este fél 9-kor

2 napig!

SZIBÉRIA 1910.

Dráma a cári Oroszországból
10 felvonásban.

Orosz ének, orosz zene, kozák kórus

■ ■ ■

Kisérő filmje:

RIN-TIN-TIN

első hangosfilmje

Leánytigris.

Filmkülönlegesség 8 felv.

■

Kedvező idő esetén az esti előadások a kertben tartatnak meg.

H i r a d ó.

Az Eternit-pala beszerzésénél feltétlen figyelemmel kell lenni arra, hogy nem minden pala Eternit és ezért a valódi törvényesen védett **Hatschek-féle**

ETERNIT-PALA

minden egyes lapján dombornyomásban látható az Eternit szó.

Ez a valódi Eternit csakis a kizárólagos egyedárusító telepen

Eternit Udvar

tetőfedő vállalat cégnél

BAJA

Budapesti-út kapható.

Telefon: 2-90.

nikai részét, valamint az indulás idejét a pilóták és a műszaki tanácsadók határozzák meg.

— Árverés lesz a zálogházban. Baja város I. fokú iparhatósága az 1881. évi XIV. t.-c. 15 §-a alapján árverés alá kerülő zálogtárgyak elárverésének határnapját 1931. évi június hó 8-án és a szükséghez mérten következő napjainak 9 órájára a helyszínén.

Laptulajdonos:
Corvin-nyomda.

**A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!**

Pörköltkávé elismerten legjobb Nemes és Stráhl-nál. Telefon 187.

1 drb összecsukós kertiszék
P 3.50.

1 drb összecsukós kerti-
asztal P 6.50

UTRY PÁL FIAI-nál

Erzsébet kir.-u. 38. sz.

Jó állapotban levő szekrényes,
részben márványlapos

mosdók

olcsón eladók. Cim a kiadóban.

Alkalmi vétel.

Alkalmi vétel

Leltár előtti olcsó árusítás!

Eladásra kerülnek:

gobelyn képek és párnák, rajzolt és kezdett kézimunkák, függöny anyagok, maradék csipkék, eddig még nem tapasztalt olcsó áron. Saját érdekében győződjön meg róla.

Huszár Arnold

kézimunka üzletében, Baja.

Üzletáthelyezés.

Nagybecsű vevőim szíves tudomására hozom, hogy üzletemet május 1-től kezdve a szemben lévő Reiter-féle házba, **Mátyás kir. tér 1. sz.** alá helyeztem át. — Uri divat műhelyemben az az eddiginéi is olcsóbban, a legjobb anyagokkal és divat szövetekkel állok a közönség rendelkezésére.

Tisztelettel **Horváth Károly** uri szabó.

Baja, Mátyás kir. tér 1.

Pörköltkávé olcsóság!

Az eddig közismert kiváló minőségű kávéink mellett egy olcsóbb, de kitűnő zamatu kávé keveréket sikerült forgalomba hozni és ebből

10 dg. 68 fillér

Nemes és Stráhl

fűszer- és csemegekereskedésben.

1931. vghatói 8443 szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Fehér Vilmos budapesti ügyvéd által képviselt Nagy József bpesti bej. cég javára 228 pengő 88 f. tőke és több követelés járulékaik erejéig a bajai kir. bíróság 1929. évi 341 számú végzésével elrendelt kielégítési végreh. folytán végreh. szenedőtől 1931. évi március hó 21-én lefoglalt 1800 P-re becsült ingóságokra a bajai kir. járásbírósi fenti számú végzésével az árverés elrendelteként, annak az 1908. évi XXI. t.-c. 20. §-a alapján az alább megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellentét hatályú igénykereset folyamatba nincs, végreh. szenv. lakásán, üzletében: Baja, Perc-u. 1 és Szent István-tér 5 sz. a. leendő megtartására határidőül 1931. évi június hónap 8. napjának d. e. 11 órája tűzött ki, amikor a bíróság lefoglalt butorokat, 1 autót s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is el fogom adni.

Baja, 1931. évi május hó 7-én.

Horváth

kir. bír. végrehajtó,
mint bírósági kiküldött.

Június 1-től június 8-ig.
reggel fél 8 óráig

**Gyarmati Emil
Dr. Makray László**
gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerészár
vasárnap délután is nyitva
áll a közönség rendelkezésére.

**Bejárásban azonnal be-
költözhető négy szobás,
hallos, fürdőszobás
uri lakás**

kiadó. — Cim a kiadóhivatalban.

Az egész életben hű barát

**SINGER
VARRÓGÉP.**

Kedvező fizetési feltételek.
Macsóny havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Hölgyek figyelmébe!

„Dauerwellen“

tartósgépondolálását
csak a Mesterhez!

már 10—15 P-ért is

Kemény hölgyfodrásznál,

a berlini Henkel tartóshullámosítógépek
magyarországi vezérképviselőjénél.

**Szunyogok és legyek ellen
UTRY-gyártmányu
szunyogháló!**

alkalmazzunk.

1 m² P. 2 —

Erzsébet kir.-u. 38. Tel. 280.

**Leikiismeretes, gyakorolt
gyermek-
gondozónő**

csecsemő mellé azonnal felvétetik.

Cim a kiadóban.

KENDER ISTVÁN

szobrászati műterme
Baja, Erzsébet királyné-u. 21.
(az udvarban.)

Vállalom épületek külső és belső díszítését,
egyházi és világi szobrok, emlékek
készítését. — Raktáron tartok különféle
szobrokat, kerti törpéket és dísz tárgyakat.

**Különféle épületdíszeket,
könnyű stukkó mennyezet-
díszítéseket,**

u. m. rozetták, sarkok, parkányok, lécek
stb. javítást, átfestést jutányos árban.

Felhívás

a hadirokkantakhoz!

A mai napon nagyszabású
fagylalt-üzemet helyeztem üzembe.
Felhívom a hadirokkantakat, akik
fagylaltárusítással

akarnak keresethez jutni, hogy
nálam, **Flórián-utca 38. sz. alatt**
jelentkezzenek felvétel végett.

Kemény István
cukrász.

Belvárosban 2 lóra való

istálló

és egy betonozott pince kiadó.
Cim: Árpád-utca 1.